

Сидоренко В.В. Науково-методичний менеджмент освітніх інновацій в умовах післядипломної педагогічної освіти / В.В. Сидоренко // Науковий вісник УМО: електронне видання. – К.: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2016. – Вип. 1. – Ч. 1. – Електрон. опт. диск [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua>. – С. 240-254.

УДК 37.011.3-051:005.336.5[811.161.2+821]:37.091.12:005.963

В.В. Сидоренко, доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри філософії і освіти дорослих ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, м. Київ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ В УМОВАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Сидоренко В.В. Науково-методичний менеджмент освітніх інновацій в умовах післядипломної педагогічної освіти.

У статті експліковано сутність науково-методичного менеджменту освітніх інновацій як пріоритетного напрямку науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників у системі післядипломної освіти. Здійснено теоретико-методологічну інтерпретацію термінів «інноваційна діяльність», «освітня інновація», «нововведення», «науково-методичний менеджмент освітніх інновацій». Розглянуто професійно значущі характеристики педагога-інноватора, показники сформованості рівня його інноваційної культури. Визначено пріоритетні завдання, етапи, напрями, шляхи реалізації науково-методичного менеджменту освітніх інновацій в умовах післядипломної педагогічної освіти.

Ключові слова: науково-методичний менеджмент, освітня інновація, самоменеджмент, професіогенез, педагог-інноватор, інноваційна діяльність, майстерний професійно-педагогічний досвід, система післядипломної педагогічної освіти, технологічне портфоліо.

Сидоренко В.В. Научно-методический менеджмент образовательных инноваций в условиях последиplomного педагогического образования.

В статье эксплицирована сущность научно-методического менеджмента образовательных инноваций как приоритетного направления научно-методического сопровождения профессионального развития педагогических работников в системе последиplomного образования. Осуществлена теоретико-методологическая интерпретация терминов «инновационная деятельность», «образовательная инновация», «нововведение», «научно-методический менеджмент образовательных инноваций». Рассмотрены профессионально значимые характеристики педагога-инноватора, показатели сформированности уровня его инновационной культуры. Определены приоритетные задания, этапы, направления, пути реализации научно-методического менеджмента образовательных инноваций в условиях последиplomного педагогического образования.

Ключевые слова: научно-методический менеджмент, образовательная инновация, самоменеджмент, професіогенез, педагог-інноватор, інноваційна діяльність, майстерський професійно-педагогічний досвід, система последиplomного педагогічного освіти, технологічне портфоліо.

Sydorenko Victoria. Scientific-methodical management of educational innovation in terms of postgraduate education.

The article explicates the nature of scientific and methodical management of educational innovation as a priority direction of scientific and methodological support professional development of teaching staff in the system of postgraduate education. Done theoretical and methodological interpretation of the terms «innovation», «educational innovation», «innovation», «scientific-methodical management of educational innovation». Consider professionally important characteristics of teacher-innovator, rates of formation of its culture of innovation. The priority tasks, milestones, ways, implementation of scientific and methodical management of educational innovation in terms of postgraduate education.

Keywords: scientific-methodical management, educational innovation, self-management, professional development, teacher-innovator, innovation, skilled professional and teaching experience, the system of postgraduate education, technology portfolio.

Головним сьогоднішнім завданням стало виробництво компетентних людей – таких людей, які були б здатні застосувати свої знання в умовах, що змінюються, і... чия основна компетенція полягає в умінні включатися в постійне самонавчання протягом усього життя.

М.Ш. Ноулз

Безсистемне слідування навіть найефективнішій технології може принести більше шкоди, ніж користі.

Б.Спок

Постановка проблеми. Головною особливістю сучасної післядипломної педагогічної освіти як складноорганізованої, відкритої, самостворювальної, нелінійної синергетичної системи є те, що вона знаходиться в стані постійного оновлення й неперервного розвитку, виступаючи потужним генератором і поширювачем нових перспективних ідей, менеджером інноваційного клімату, транслятором майстерного професійно-педагогічного досвіду¹. Саме інноваційна діяльність визначається дослідниками як **іманентна характеристика післядипломної педагогічної освіти**, цілісна мережева інфраструктура якої забезпечує випереджувальний, прогностичний, системний, людиноцентрований, компетентісно зорієнтований тощо характер науково-методичного супроводу професіогенезу педагогічних працівників, підтримку їхніх професійних ініціатив, зокрема нових ідей, концепцій, моделей, методик, підходів і технологій, методів і прийомів організації освітнього процесу.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. Особливий інтерес для реалізації технології науково-методичного супроводу неперервного професійного розвитку педагогічних працівників в умовах глобалізаційних викликів становлять наукові розвідки Л.В. Абдаліної, О.М. Вержицької,

---

¹ **Майстерний професійно-педагогічний досвід** визначаємо як освітню діяльність педагогічного працівника, у процесі якої стабільні позитивні результати у розв'язанні актуальних освітніх проблем забезпечуються використанням оригінальних форм, методів, прийомів, засобів навчання і виховання, нових освітніх систем або інтеграції традиційних форм, методів, прийомів і засобів. Майстерний професійний досвід вирізняється *концептуальністю, ексклюзивністю, оригінальністю, самобутністю, інноваційністю, вивіреністю до рівня технологічно послідовного алгоритму педагогічних дій, високою ефективністю.*

Ю.І. Завалевського, В.В. Олійника, В.І. Пуцова, М.М. Поташника, С.І. Шувалової та ін. Запропоновано спектр традиційних та новітніх форм і методів розвитку педагогічної майстерності протягом усього життя (В.Ф. Паламарчук, Б.Л. Тевлін та ін.), розроблено науково-методичне забезпечення процесу підвищення кваліфікації в системі післядипломної педагогічної освіти (С.А. Калашнікова, Н.І. Клокар, Т.М. Сорочан та ін.), вияскравлено технологію організації самостійної та індивідуальної роботи слухача курсів підвищення кваліфікації за індивідуальною освітньою траєкторією (Л.Л. Ляхоцька, В.В. Сидоренко та ін.) тощо. У більшості сучасних теоретико-методологічних досліджень простежується логічна взаємозумовленість *рівня педагогічної майстерності фахівців від якісного науково-методичного супроводу* професіогенезу педагогічних працівників на всіх етапах міжкурсового періоду, що актуалізує наші наукові пошуки. Недаремно О.Я. Мариновська, обґрунтовуючи адресну й багатовекторну спрямованість надання освітніх послуг у системі післядипломної педагогічної освіти, зазначає: «В умовах варіативного розвитку освіти важливо не просто змінити педагогічну діяльність, а зробити її такою, якою хоче бачити замовник освітніх послуг (суспільство, батьки, учні). Тому вчитель повинен оволодіти методологією вибору інновацій, які будуть спрямовані на розширення можливостей і саморозвиток» [8, с. 21].

Мета статті – експлікація сутності науково-методичного менеджменту освітніх інновацій як пріоритетного напрямку науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників в умовах післядипломної освіти.

Відповідно до поставленої мети зrealізовано **основні завдання наукової розвідки**: 1) здійснити теоретико-методологічну інтерпретацію змісту, парадигмальних характеристик термінів «інноваційна діяльність», «освітня інновація», «нововведення», «науково-методичний менеджмент освітніх інновацій»; 2) розглянути професійно значущі характеристики педагога-інноватора, показники сформованості рівня його інноваційної

культури відповідно до глобалізаційних та освітніх викликів; 3) визначити пріоритетні завдання, етапи, напрями, шляхи реалізації науково-методичного менеджменту освітніх інновацій в умовах післядипломної педагогічної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «інноваційна діяльність» увійшло в науковий обіг у 70-х роках ХХ століття спочатку стосовно економічної науки, а потім і до інших сфер життєдіяльності і життєтворчості людини. Його трактування дослідники не обмежують тільки вузьким смислом, пов'язаним із «створенням, упровадженням і розповсюдженням нового», а акцентують увагу на додаткових термінологічних значеннях, зокрема: інноваційній діяльності характерна властивість цілісності, масштабності, глобальності нововведення, яке запроваджується; інноваційна діяльність повинна володіти перманентністю, невичерпністю оновлень і трансформацій; інноваційна діяльність – це еволюційний процес у якійсь галузі, оскільки створення нового завжди ґрунтується на певному фундаменті.

У Законі України «Про інноваційну діяльність» [5] під інновацією розуміються новостворені (застосовані) і/або вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також органічно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і/або соціальної сфери.

Носієм конкретних освітніх нововведень в освітньому процесі, їх безпосереднім творцем, поширювачем, модифікатором є педагогічний працівник. Основними *професійно значущими характеристиками педагога-інноватора* дослідники визначають такі:

- адаптованість фахівця до соціокультурних змін, його готовність до виконання нових ролей і функційних обов'язків, професійного співробітництва і взаємообміну;
- здатність до професійного ризику, схильність до експерименту, гнучкість професійного мислення;

- людиноцентризм або педоцентризм (від гр. *pais* – дитина, лат. *centrum* – центризм, середовище), за якого освіта спрямована на розкриття задатків кожного суб'єкта освітнього процесу, ураховуючи його суб'єктний досвід, здібності, можливості, інтереси, потреби, запити, настанови;

- нове розуміння цінностей освіти;
- поінформованість у професійно-педагогічній сфері;
- комунікабельність, професійна мобільність, інтелектуальна глибина й різнобічність інтересів;

- уміння ініціювати, апробувати і впроваджувати нове, важливе для суспільства, приймати нестандартні рішення, генерувати творчі уявлення та ідеї;

- готовність до модифікації мети, змісту, методів, форм навчання і виховання;

- володіння особистісною професійною неповторністю й унікальністю, оригінальним стилем професійно-педагогічної діяльності, новаторською професійною позицією тощо.

Отже, педагог-інноватор спрямований на науково-обґрунтовану організацію освітнього процесу з прогностичним спрямуванням, має розвинуту професійну самосвідомість, володіє мистецтвом рефлексії; не тільки додає новизну до вже відомих професійній спільноті технологічних аспектів, а й *створює концептуально новий інтелектуальний продукт, що має соціальну значущість і може суттєво вплинути на розвиток освіти й освітньої галузі зокрема.*

Поняття «**освітня інновація**» (англ. *innovation*, від лат. *innovatio* – оновлення, зміна) витлумачуємо як цілеспрямований процес певних змін (частково модифікаційних або кардинальних) в освіті (освітній галузі) на основі соціокультурних викликів постіндустріальної епохи, досягнень психолого-педагогічної науки, вивчення, аналізу й узагальнення передового перспективного досвіду, що спричиняють професійно-педагогічну дію нової якості, пошук продуктивних форм, методів, технологій організації освітнього процесу та спрямовані на ефективне вирішення професійних завдань,

забезпечення високого результату тощо. Освітня інновація зумовлює якісне покращення освітнього процесу й виражається в удосконалених чи нових освітніх системах (дидактична, виховна, управлінська), складових освітнього процесу (мета, зміст, структура, форми, методи, засоби, результати), освітніх технологіях (дидактичні, виховні, управлінські), нормативно-правових документах тощо [1, с. 12]. Нововведення, з одного боку, можуть стосуватися **оновлення теоретичного, технологічного й методичного складників професійно-педагогічної діяльності** педагогічного працівника та включати вдосконалення, раціоналізацію і модернізацію навчальних програм, методик, використання їх у нових цілях і умовах тощо, а з іншого, **передбачають процес концептуалізації новітніх дидактичних ідей, створення, апробацію, упровадження й поширення в освітній практиці авторського педагогічного продукту**, зокрема концепцій, теорій, систем, моделей, персонал-технологій, принципів, методів, прийомів навчання, виховання і розвитку гармонійної особистості, вироблення індивідуального стилю професійно-педагогічної діяльності. Треба зазначити, що кожна використовувана інноваційна освітня технологія адаптована до творчої професійної індивідуальності педагога, виробленого ним індивідуального стилю, системи ціннісних настанов, оскільки «не може штучно привноситися ззовні, а повинна народитися у власному досвіді» [6, с. 7]. Таким чином, освітні інновації є формою, результатом, продуктом інноваційної пошуково-творчої професійної діяльності педагогічного працівника, що можуть зреалізовуватись а) у **навчальному процесі** у вигляді методів, прийомів, форм, технологій, методик навчання та ін., б) у **вихованні**, сприяючи створенню гармонійного особистісно зорієнтованого простору, організації професійно-педагогічної взаємодії з усіма суб'єктами, формуванню ціннісного світогляду, виробленню продуктивних моделей спілкування та ін., в) у **професійних настановах** педагогічного працівника на творче, нестандартне, оригінальне виконання професійних завдань тощо. **Новаторство, педагогічне винахідництво вважаємо визначальною**

характеристикою найвищого рівня (продуктивно-технологічного або інноваційно-перетворювального) **розвитку педагогічної майстерності** педагогічного працівника.

На підготовку педагога-інноватора, який може здійснювати свідомий вибір продуктивних і дієвих освітніх нововведень, уміє успішно проектувати й зреалізовувати авторські ідеї на практиці, здатний неперервно вдосконалювати педагогічну майстерність, підвищувати інноваційний потенціал в сукупності соціокультурних і творчих характеристик, розуміє цінності сучасної освіти, утверджує новий професійний світогляд, має мотиваційно-ціннісне ставлення (якості, властивості, навички) до професійно-педагогічної діяльності тощо, спрямовано один із стратегічних напрямів науково-методичного супроводу професійного розвитку фахівців у системі післядипломної освіти – менеджмент освітніх інновацій.

Науково-методичний менеджмент (від англ. *management* – управління) **освітніх інновацій** є складником загального менеджменту й розглядається як галузь інтегрованої практико-теоретичної діяльності суб'єктів науково-методичної роботи, що передбачає ефективне управління інноваційною діяльністю педагогічних працівників із використанням андрагогічних технологій науково-методичного супроводу впровадження освітніх інновацій [8, с. 61]; процес цілеспрямованого впливу суб'єкта управління (керівника) на інший об'єкт управління – соціальну систему, що перебуває в стані постійного розвитку, внаслідок якого відбувається не лише його якісна зміна та підвищення рівня конкурентоспроможності, а й підвищується рівень залучення інвестицій та інновацій [2, с. 32; 3]. За використання моделі інноваційного менеджменту (самоменеджменту) дії суб'єкта професійно-педагогічного розвитку спрямовано на неперервне вдосконалення рівня педагогічної майстерності, розширення варіативності вибору освітніх нововведень, проектування шляхів упровадження високорезультативних технологічних продуктів в освітній процес.

Менеджмент освітніх інновацій є сучасним напрямом в управлінні розвитком педагогічної майстерності в умовах післядипломної освіти, що забезпечує організацію дієвого науково-методичного супроводу формування і вдосконалення її системоутворювальних складових, зокрема професіоналізму діяльності і особистості, професійно-педагогічної компетентності, технологічної культури, професійно-педагогічної взаємодії із суб'єктами освітнього простору та ін., сприяє покращенню основних показників професійно-педагогічної діяльності.

Серед пріоритетних завдань науково-методичного менеджменту освітніх інновацій можна виокремити такі: спрямування на постійне переведення об'єктів у якісно новий стан; соціальну, матеріальну й психологічну підтримку педагогів; створення правових, організаційних і психологічних умов забезпечення експериментальної діяльності; участь у міжнародних освітніх проектах; підключення до комп'ютерної мережі Інтернет; розширення і поглиблення функціональних обов'язків учасників процесу тощо [2, с. 33]. У системі післядипломної педагогічної освіти для підтримки високопродуктивних професійних пошуків фахівців, забезпечення диференційованого інформаційно-консалтингового й науково-методичного супроводу розвитку педагогічної майстерності в міжкурсовий період, мотивації педагога до неперервного професійного розвитку використовується спектр технологій інноваційного менеджменту, наприклад, *файндрайзингу*, що передбачає залучення додаткових державних і недержавних інвестицій (наукових, фінансових, ресурсних), *інжинірингу*, що включає етапи впровадження нововведень, зокрема маркетингу, передпроектного дослідження, планування, розроблення, кадрового супроводу та подальшого сервісного обслуговування, *педагогічного коучингу*, що сприяє розвитку потенціалу особистості та групи спільно працюючих людей (команди, організації, педагогічного колективу), а також забезпечує максимальне розкриття й ефективну реалізацію цього потенціалу тощо.

Використання стратегій науково-методичного менеджменту освітніх інновацій в системі післядипломної освіти має певні позитивні зрушення. Зокрема відбувся перехід від традиційної, чітко регламентованої, адміністративно-функціональної до *проектно-інвестиційної, акмеологічно спрямованої моделі менеджменту (самоменеджменту) інноваційними процесами*; розроблено якісно нову систему науково-методичного супроводу розвитку педагогічної майстерності фахівців протягом усього міжкурсового періоду; послідовно здійснюється апробація різних нововведень, узагальнюється майстерний професійно-педагогічний досвід і виробляються рекомендації щодо його подальшого впровадження.

Процес створення, поширення, упровадження нововведень характеризує інноваційну діяльність педагогічного працівника як форму активно-перетворювального ставлення до професійно-педагогічної дійсності, під час якої педагог цілеспрямовано змінює її відповідно до власних цілей, пріоритетних завдань освіти, викликів постіндустріального суспільства. Інноваційна діяльність спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок, що зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [4]; є вищою формою прояву активності особистості, де особистість виступає як суб'єкт її здійснення, що активно діє і реалізовує свої цілі, виходить за межі визначених умов діяльності, виявляючи ініціативу, творчий пошук [7, с. 52]; передбачає комплекс заходів щодо забезпечення інноваційного процесу на тому чи іншому рівні освіти, а також сам цей процес, забезпечує перетворення ідей у нововведення, формує систему управління цим процесом [11, с. 58-59]. Це, у свою чергу, дозволяє педагогу виходити за межі стандартизованих зразків, схем, відомих професійних трафаретів, проявляючи активність, творчу позицію, винахідництво.

Системний процес проектування та впровадження освітніх інновацій у професійно-педагогічній діяльності педагогічного працівника проходить ряд етапів, зокрема:

I етап – *пошуковий* або *пропедевтичний* (ознайомлення із спеціальною літературою, інноваційним педагогічним досвідом, проходження курсів підвищення кваліфікації з проблеми та ін.);

II етап – *діагностичний* (моніторинг освітнього процесу, визначення рівня методичної і технологічної компетентності педагогічного працівника, його готовності до впровадження інновацій, окреслення змін у змісті, меті, завданнях, методах і засобах, яких планує досягти та ін.);

III етап – *прогностично-моделювальний* (самовизначення, тобто вибір освітньої інновації для вирішення проблеми, конструювання освітнього процесу за впровадження інновації, продумування професійно-педагогічної діяльності, її принципів, розроблення моделі та ін.);

IV етап – *проектувальний* (розроблення науково-методичного забезпечення, зокрема навчальних планів, програм, методичних розробок, дидактичних матеріалів, діагностичного інструментарію та ін.);

V етап – *діяльнісний* (запуск експерименту щодо впровадження інновацій; апробація певної освітньої інновації, зокрема технології, програми тощо, оновлення змісту, зміна видів діяльності всіх суб'єктів освітнього процесу; відповідь на запитання «Чи дасть ця освітня інновація якісно новий результат?» та ін.);

VI етап – *узагальнювальний* (аналіз отриманих результатів, обробка даних, узагальнення і поширення перспективного педагогічного досвіду, окреслення перспектив подальшої роботи та ін.).

Показниками сформованості того чи іншого рівня **інноваційної культури** педагогічного працівника виступають:

1) **мотиваційно-цільовий показник** – зорієнтованість педагогічного працівника на вироблення професійно-педагогічної дії нової якості, потреба запроваджувати освітні інновації у власній педагогічній практиці, налаштованість на експериментально-дослідну роботу протягом міжкурсового періоду, наявність інноваційної творчої позиції, інноваційного потенціалу, педагогічного винахідництва і творчості тощо;

2) **когнітивний показник** – поінформованість педагогічного працівника про новітні освітні підходи, технології викладання, новаторські методики роботи, обізнаність із законами і закономірностями, методами і прийомами оптимізації освітнього процесу відповідно до можливостей і потреб його учасників та ін.;

3) **операційний показник** – здатність педагогічного працівника самостійно проявляти творчість та ініціативу при розробленні і впровадженні освітніх нововведень; володіння практичними навичками розроблення авторських педагогічних інновацій, системою дій з моделювання, проектування, аналізу й оцінки нестандартних творчих завдань; уміння розробляти, апробувати, упроваджувати навчально-методичне забезпечення, зокрема авторські програми, спецкурси, підручники, посібники, моделі, методики та ін.;

4) **регулятивно-корекційний показник** – уміння педагогічного працівника критично оцінювати продуктивність власних педагогічних дій і мобільно, гнучко змінювати їх залежно від ситуації, освітніх завдань.

У системі післядипломної педагогічної освіти *науково-методичний менеджмент освітніх інновацій* реалізується шляхом:

- надання консалтингових послуг (від англ. *consulting* – консультування), що передбачає аналіз, обґрунтування перспектив використання освітніх інновацій з урахуванням предметної галузі і запитів суб'єкта. Зокрема консультування педагогічних працівників у питаннях науково-методичного менеджменту освітніх інновацій, узагальнення, поширення і трансляції перспективного професійно-педагогічного досвіду, виявлення професійних труднощів, проблем; *консультування управлінського персоналу закладів освіти* різних освітньо-кваліфікаційних рівнів щодо формування інноваційного потенціалу педагогічного колективу, науково-методичного менеджменту освітніх інновацій, узагальнення, поширення і трансляції перспективного професійно-педагогічного досвіду; *консультування педагогічних працівників*, які успішно реалізують моделі

самоменеджменту освітніх інновацій, самостійно виявили проблему, обґрунтували способи її вирішення за допомогою нововведень, зробили їх свідомий вибір, упроваджують на практиці персонал-технології (адаптовані, індивідуальні, авторські), сформуливали нову якість професійно-педагогічної дії, авторську систему діяльності тощо;

- розробку й трансляцію через ресурсні центри зразків і технологій інноваційної професійно-педагогічної діяльності, нових освітніх ідей, нововведень в освітньому процесі (мета, зміст, принципи, структура, форми, методи, засоби, технології навчання і виховання), носієм яких є творча особистість, новатор, акмепрофесіонал;

- розбудову інформаційно-технологічної інфраструктури системи післядипломної педагогічної освіти, залучення інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій трансляції інноваційного педагогічного досвіду;

- створення авторських шкіл педагогічної майстерності, шкіл-лабораторій, творчих майстерень, що функціонують на основі розроблених освітніх концепцій педагога-майстра, який бере безпосередню участь в їх організації і подальшій діяльності;

- управління цілісною системою науково-методичних проєктів (індивідуальних, кооперативних; нормативних, інноваційних, креативно-пошукових; монопредметних, міжпредметних, надпредметних; короткотривалих, середньої тривалості і пролонгованих; внутрішніх, зовнішніх, міжнародних);

- використання різноманітних видів технологій менеджменту освітніх інновацій, що передбачає набір методів, засобів і послідовних міжкурсових заходів, які супроводжують інноваційну професійно-педагогічну діяльність, зокрема технології впровадження, інжинірингу, консалтингу, навчання, передачу інновацій та ін.;

- організацію банків або фондів педагогічних інновацій на рівні району, міста, області, країни тощо.

У системі післядипломної педагогічної освіти розроблено документи, що дають можливість визначати рівень інноваційної культури та інноваційного потенціалу педагогічних працівників на всіх етапах міжкурсового періоду, відстежувати цілеспрямованість, системність і результативність упровадження інноваційних освітніх підходів, технологій, форм, методів, прийомів в систему роботи. Одним із таких документів є технологічне портфоліо.

Технологічне портфоліо є своєрідним управлінським інструментарієм для визначення готовності педагогічного працівника до інноваційної професійно-педагогічної діяльності, до впровадження інноваційних педагогічних технологій. Мета технологічного портфоліо [8]: збір та систематизація матеріалів адаптації, апробації, упровадження нововведення; узагальнення педагогічного досвіду та його технологізація на основі впроваджувальної інновації; самоаналіз (аналіз) готовності педагога до проектно-впроваджувальної діяльності; допомога у виконанні міжкурскових завдань, підготовці до атестації. Дослідники розглядають цей документ як модель саморегулювання професійно-педагогічної діяльності педагога, що спрямована на розвиток його інноваційного потенціалу шляхом самоосвіти, підвищення ефективності та якості освітнього процесу.

Висновки. Отже, система післядипломної педагогічної освіти на сьогодні є дієвою, гнучкою, мобільною службою науково-методичного супроводу освітніх ініціатив та інновацій, поширення передових освітніх практик, показником якості підготовки конкурентоспроможного фахівця постіндустріального суспільства. Про це свідчить варіативність і адресність заходів міжкурсового періоду (тренінги, парки педагогічних технологій, лабораторії педагогічної майстерності, вебінари, веб-майстерні, авторські школи та ін.), різноаспектність і множинність надання диференційованих сервісних науково-методичних послуг, що зреалізуються в дорадницькому, предметно-методичному, інформаційно-комунікаційному, професійно-кваліфікаційному, соціальному, моніторинговому, маркетинговому,

консалтинговому, коучинговому тощо напрямках. Науково-методичний менеджмент освітніх інновацій є потужним чинником модернізації системи післядипломної педагогічної освіти, допомагає сформувати її новий, конкурентоздатний імідж, підготувати генерацію педагогічних працівників, здатних продуктивно й творчо працювати в умовах оновленої освітньої парадигми.

Список джерел

1. Гузій Н.В. Майстерність, творчість, професіоналізм в історії педагогічної думки : метод. рекомендації / Наталія Василівна Гузій. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2002. – 20 с.
2. Гура О.І. Педагогіка вищої школи : вступ до спеціальності : навч. посіб. / Олександр Іванович Гура. – К.: Центр навч. літ-ри, 2005. – 224 с.
3. Даниленко Л. Інноваційні зміни в організації підвищення кваліфікації / Лідія Іванівна Даниленко // Вересень : науковий часопис : освітня політика : педагогіка і психологія. – 2009. – № 3-4(48-49). – вересень. – С. 25-32.
4. Загвязинский В.И. Учитель как исследователь / Владимир Ильич Загвязинский. – М.: Знание, 1980. – 96 с.
5. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. – 4 липня 2002 р. – № 40-IV. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 36, ст. 266. – Режим доступу: [www. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15).
6. Зимняя И.А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата современного образования [Электронный ресурс] / Ирина Алексеевна Зимняя. – Режим доступа: [www. URL: http://www.eidos.ru/journal/2006/0505.htm](http://www.eidos.ru/journal/2006/0505.htm).
7. Климов Е.А. О становлении профессионала : приближение к идеалам культуры и сотворение их (психологический взгляд) : уч. пособ. / Евгений Александрович Климов. – М.: Моск. псих.-соц. ин-т, 2006. – 176 с.
8. Мариновська О.Я. Формування готовності вчителів до проектно-впроваджувальної діяльності : теорія і практика : монографія / Оксана Яківна Мариновська. – Івано-Франківськ: Симфонія форте; Полтава: Довкілля-К, 2009. – 500 с.
9. Сидоренко В.В. Акмеограма як засіб самооцінювання й професійного саморозвитку педагогічних працівників протягом міжтестастійного циклу / В. Сидоренко // матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Особливості впровадження Національної рамки кваліфікацій у післядипломну освіту» у м. Харкові, 26 листопада 2015 р.: зб. наук. пр. / за заг. ред. Л.Д. Покроєвої, Т.В. Дрожжиної, М.Є. Смирнової. – Харків: ХАНУ, 2015. – С. 9-13.
10. Сидоренко В.В. Положення «Про педагогічний коучинг у системі післядипломної освіти» / Вікторія Вікторівна Сидоренко. – Донецьк: Витоки, 2014. – 63 с.
11. Устинова Н.В. Розвиток творчого потенціалу вчителя в системі післядипломної педагогічної освіти : дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04 / Н.В. Устинова; [Центральний ін-т післядипломної пед. освіти НАПН України]. – К., 2006. – 232 с.